

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA A III-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
Dosar nr.

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 17 Februarie 2016

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE

Judecător

Judecător

Grefier

Pe rol soluționarea recursului declarat de reclamanta CPLC FCR SRL împotriva deciziei civile nr. din pronunțată de Tribunalul Cluj, în dosarul nr., în contradictoriu cu pârâții PRIMARUL PCA-FG și CA, și intervenienta SC GI SA având ca obiect – Anulare act administrativ.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la cea de a doua strigare a cauzei, se prezintă recurenta-reclamantă prin avocat AU, în baza împuternicirii avocațiale aflată la fila 9 din dosar, intimații-pârâți PCA-FG și CA, prin avocat RI, în substituirea d-lui avocat OP, care depune la dosar delegație de substituire și intimata-intervenientă prin avocat CȘJ.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează instanței următoarele:

Procedura de citare este legal îndeplinită în condițiile art. 165 NCPC.

Prin Serviciul Registratură, la data de 12.02.2016 intimații-pârâți au depus la dosarul cauzei note de ședință, iar la data de 16.02.2016 intimata-intervenientă a depus note scrise privitor la sesizarea ÎCCJ.

De asemenea la data de 17.02.2016 recurenta a depus un punct de vedere raportat la sesizarea ÎCCJ.

Reprezentanții părților litigante arată că au fost studiate notele de ședință și punctul de vedere formulate cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Data fiind invocarea excepției de nelegalitate în recurs reprezentanta recurentei apreciază că, raportat la dispozițiile art. 519 NC. pr.civ., se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, respectiv dacă textul art. 4 din Legea nr. 554/2004 permite invocarea unei excepții de nelegalitate direct în recurs sau dacă textul art. 4 din Legea nr. 554/2004 conține o limitare, restricție raportat la momentul la care se poate invoca excepția de nelegalitate.

Apreciază că sunt îndeplinite condițiile pentru a se dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv există o judecată în recurs, în ultimă instanță, chestiunea ce se dorește a fi dezlegată trebuie să fie de drept și este o chestiune determinantă pentru soluționarea cauzei, deoarece toată motivarea hotărârii instanței de fond s-a raportat la faptul că existând certificatul de urbanism, care a fost atacat pe calea excepției de nelegalitate și nefiind anulat nu poate fi emisă autorizația de construire în alte condiții decât cele prevăzute în certificatul de urbanism.

Dacă această chestiune de drept ar fi dezlegată și dacă excepția de nelegalitate, ca urmare a dezlegării dată de Înalta Curte de Casație și Justiție, ar fi admisibilă aceasta ar avea un impact major și determinant asupra recursului.

Pe de altă parte reprezintă o chestiune nouă, asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a mai pronunțat iar în practică au existat soluții diferite sub acest aspect. Ca atare a depus practică a Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care s-a soluționat excepția de nelegalitate invocată direct în recurs însă problema rămâne.

Se mai susține faptul că din maniera în care este redactat textul legal nu există o normă prohibitivă care să interzică invocarea direct în recurs a excepției de nelegalitate. Din contră, în conținutul art. 4 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 există sintagma „oricând în cadrul unui proces”, ceea ce denotă că excepția de nelegalitate a unui act poate fi invocată și direct în recurs.

Ceea ce aparent produce confuzie este faptul că la alin. 2 se vorbește de instanța de fond în fața căreia se invocă excepția de nelegalitate și ce anume trebuie să facă această instanță. Ori între cele două alineate nu există nicio contradicție de oarece alin. 2 dezleagă o problemă procedurală dacă excepția de nelegalitate este invocată în fața instanței de fond, în sensul că aceasta trebuie să se pronunțe printr-o încheiere interlocutorie care apoi poate fi atacată cu recurs. Problemă procedurală pe care o dezleagă alin. 2 nu este o problemă de interdicție a exercitării excepției de nelegalitate direct în recurs. Nu se poate reține nici o omisiune dat fiind faptul că atunci când este invocată în recurs încheierea prin care instanța de recurs nu mai poate fi atacată și ca atare nu mai era necesar un alin. 2 care să prevadă calea de atac.

Pentru aceste argumente solicită admiterea punctului de vedere exprimat de recurenta-reclamantă și a se dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție urmând ca pricina să fie suspendată de drept până la dezlegarea chestiunii de drept cu care ÎCCJ a fost investită.

Reprezentanta intimaților-pârâți solicită admiterea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, apreciind că sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 NC. pr.civ. Este vorba de o problemă nou de drept, urmare a modificării adusă Legii nr. 554/2004.

De asemenea este îndeplinită și cerința prevăzută de art. 520 alin. 1 NC. pr.civ., punctul de vedere al fiecărei părți fiind depus la dosarul cauzei.

În ce privește aspectele de fond cu privire la problema juridică acestea trebuie să fie analizate de Înalta Curte de Casație și Justiție cu prilejul dezlegării chestiunii de drept, intimații-pârâți apreciind că o atare excepție nu poate fi respinsă de plano.

Strict cu privire la admisibilitate reprezentanta intimatei-interveniente este de părere că în principiu este posibilă o astfel de sesizare în contextul în care toate condițiile prevăzute de art. 519 NC. pr.civ. sunt îndeplinite. Susține și punctul de vedere detaliat în notele de ședință, cu precizarea că la momentul modificării Codului de procedură civilă legiuitorul a omis textul prevăzut de Legea nr. 554/2004 și nu a prevăzut care vor fi consecințele unei atare modificări, astfel încât art. 4 din Legea nr. 554/2004 a rămas neschimbat și care tind să ducă la posibilitatea de ridicare a excepției de nelegalitate doar în faza de judecare a fondului.

În susținerea argumentelor intervenientei SC GI SA apreciază că se impune a fi avute în vedere și dispozițiile constituționale cât și cele statuate de CEDO.

Reținând punctul de vedere exprimat de reprezentanții părților litigante Curtea declară închise dezbaterile judiciare cu privire la cerea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și reține cauza în pronunțare cu privire la acest aspect.

CURTEA

Prin decizia civilă nr. 1/06.01.2015, pronunțată de Tribunalul Cluj, în dosar nr. 4225/117/2014, a fost respinsă acțiunea formulată de reclamanta SC CPL Concordia România SRL în contradictoriu cu pârâții PCA, CA, prin primar, FG.

A admisă cererea de intervenție în interesul pârâților PCA, CA prin primar, formulată de intervenienta SC GI SA.

A fost obligată reclamanta să plătească pârâtei CA cheltuieli de judecată în cuantum de 3.720 lei.

A fost dispusă reducerea onorariului avocațial solicitat de intervenientul accesorie cu titlu de cheltuieli de judecată, la suma de 3.720 lei.

A fost obligată reclamanta să plătească intervenientei în interesul pârâților cheltuieli parțiale de judecată reprezentând onorariu avocațial în cuantum de 3.720 lei.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut în esență următoarele:

Reclamanta deține calitatea de concesionar-operator al serviciului de distribuție a gazelor naturale din comuna A conform Licenței nr.1855/10.10.2003 emisă de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul energiei, în cadrul rețelei pentru care reclamanta deține calitatea de operator regăsindu-se și porțiunea de conductă, cu bransamentele aferente, din localitatea S, comuna A jud. Cluj, amplasată în zona str. nr. (str. nr.), conducta fiind realizată în anul 1995 în montaj aerian.

La data de 20.03.2014, la cererea reclamantei pârâta CA a emis Certificatul de urbanism nr.107 I pentru lucrări de înlocuire a conductei de distribuție a gazelor naturale și a bransamentelor în localitatea S, comuna A , jud. C. Reclamanta si-a motivate cererea arătând că actualmente conducta prezintă semne de degradare și se imoune atât înlocuirea acesteia cu o conductă de polietilenă cât și pozarea conductei în sistem îngropat.

După cum rezultă din copia certificatului de urbanism depusă în probațiune la filele 24-25 dosar, în sarcina reclamantei autoritatea emitentă a stabilit o serie de obligații printre care obținerea avizului proprietarilor rețelei de distribuție.

La data de 7.05.2014 reclamanta a formulat cerere pentru emiterea autorizației de construire în vederea executării lucrărilor de înlocuire a conductei de distribuție a gazelor naturale și a bransamentelor în localitatea S comuna A , jud. C anexând memorial tehnico-justificativ(f.27-32).

Prin adresa nr. 11626/16.052014 pârâțul PCA a respins cererea de emitere a autorizației de construire cu motivarea "Documentația nu poate fi promovată întrucât nu cuprinde toate acordurile solicitate prin certificatul de urbanism nr.107/2014, respectiv acordul proprietarului de rețea de distribuție".

Reclamanta a formulat în termen legal, plângere prealabilă, nesoluționată până la data promovării acțiunii.

În contextul în care în cauză se reclama refuzul nejustificat al paratei de soluționare a unei cereri instanța de fond a reținut ca potrivit prevederilor art. 8 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 poate forma obiectul acțiunii în contencios administrativ refuzul nejustificat al unei autorități publice de a rezolva o cerere cu care a fost sesizată. De asemenea, art. 2 lit. i din Legea nr. 554/2004 definește sintagma „refuz nejustificat” ca fiind :”exprimarea explicită, cu exces de putere, de a nu rezolva cererea unei persoane.

În demersul său de a stabili în ce măsură conduita administrației, reclamată în cauza de față, se circumscrie unui refuz nejustificat de rezolvare a cererii instanța va porni prin a reține că în conformitate cu prevederile art. 1 alin(1) din Legea nr. 50/1991:”Executarea lucrărilor de construcții este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare, emisă în condițiile prezentei legi, la solicitarea titularului unui drept real asupra unui imobil - teren și/sau construcții - identificat prin număr cadastral, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Instanța de fond a remarcat faptul că argumentația reclamantului a fost axată pe dovedirea conduitei ilicite a pârâților determinată de solicitarea îndeplinirii unei obligații nereglementate legal: avizul proprietarului rețelei de distribuție. Această obligație a fost stabilită în sarcina reclamantei prin certificatul de urbanism nr. 107/2014. Cu toate acestea reclamanta nu a dovedit promovarea unei acțiuni în anularea certificatului de urbanism iar o atare cerere nu a fost formulată nici prin acțiunea de față. Or, până la pronunțarea unei instanțe asupra nelegalității actului administrativ legalitatea acestuia este prezumată.

Certificatul de urbanism are natura juridică de act administrativ în măsura în care stabilește obligații pentru părți (certificatul de urbanism în litigiu este, sub acest aspect, act unilateral cu caracter individual, emis de autoritatea publică în regim de putere publică în vederea aplicării în concret a legii, el dă naștere unor raporturi juridice, pentru ca, în concret, stabilește anumite obligații, pași inevitabili pentru obținerea autorizației de construire, nerespectarea acestor obligații împiedicând pe solicitant să obțină autorizația de construire). Prin urmare, certificatul de urbanism poate fi supus cenzurii contenciosului administrativ în sensul stabilit de art.2 lit. c, precum și în accepțiunea art.4 din Legea nr.554/2004.

Prin adresa nr. 11626/16.052014 pârâțul PCA a respins cererea de emitere a autorizației de construire cu motivarea "Documentația nu poate fi promovată întrucât nu cuprinde toate acordurile solicitate prin certificatul de urbanism nr.107/2014, respectiv acordul proprietarului de rețea de distribuție".

Așa fiind, atât timp cât Certificatul de urbanism nr. 107/2014 nu a fost anulat de o instanță judecătorească, acest act administrativ este în ființă și își produce efectele și se bucură de prezumția de legalitate și temeinicie.

Contrar susținerilor reclamantei instanța stabilește că atât timp cât Legea nr. 50/1991 nu reglementează în același domeniu ca și Legea nr. 123/2012 este exclusă existența unui raport de la general la special între cele două acte normative, condițiile și termenele de emitere a autorizațiilor

În opinia sa, o soluție judicioasă trebuie să pornească de la următoarele premise:

1. În actuala reglementare, excepție de nelegalitate este o simplă excepție/apărare de fond .

2. Nimic nu ne împiedică însă să încercăm încadrarea acesteia în clasificarea excepțiilor procesuale în absolute și relative (art. 246 NCPC). Încercând însă o asemenea încadrare vom vedea că aceasta este imposibilă în abstracto. Altfel spus, excepția de nelegalitate poate fi absolută ori relativă nu în sine, ci, de la caz la caz, în funcție de motivul de nelegalitate invocat.

În opinia sa, în ipoteza viciilor de necompetență ori în cazurile în care excesul de putere conduce la încălcarea unor drepturi și libertăți fundamentale sau atunci când există situații de inexistență a actului administrativ (nepublicarea în M. of., nesemnarea etc.) ar trebui să fim în situația unei excepții absolute, care poate fi ridicată în orice stare a pricinii. Dimpotrivă, în situația altor vicii de nelegalitate (mai ales unele de formă ori procedură) care apără, în primul rând, un interes privat (acord, consultări etc.), ar trebui să fim în situația unor excepții relative care se pot invoca, în conformitate cu prevederile art. 247 NCPC, cel mai târziu la primul termen de judecată după săvârșirea neregularității procedurale.

3. Sintagma „oricând în cadrul unui proces” trebuie interpretată de asemenea în abstract: teoretic, excepția ar putea fi ridicată direct în recurs, însă, în concret, depinde după cum motivele invocate sunt de ordine publică ori privată, respectiv de momentul la care apărarea în cauză putea fi făcută de partea interesată. Altfel spus, prin prisma art. 28 din Legea nr. 554/2004, art. 4 al legii trebuie interpretat prin raportare la art. 246-247 NCPC.

În concluzie, în opinia sa, o excepție de nelegalitate ridicată direct în recurs nu poate fi respinsă de plano ca inadmisibilă (tardivă), însă nici în toate cazurile admisibilă, ci, de la caz la caz, instanța trebuind să verifice:

a) natura normelor încălcate prin actul atacat cu excepția de nelegalitate;

b) momentul la care cel interesat să invoce excepția a cunoscut motivul de nelegalitate invocat în cazul celor „relative”.

Prin notele de ședință depuse de SC GI S.A, privitor la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție București în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în temeiul art. 519 și urm. C. pr. civ., se arată următoarele:

Prin excepția de nelegalitate formulată, recurenta a solicitat constatarea nelegalității Certificatului de urbanism nr. 107 din 20 martie 2014 emis de către PCA, actul administrativ care condiționează emiterea autorizației de construire.

O astfel de excepție nu poate fi invocată în faza de judecată a recursului, motiv pentru care a și invocat inadmisibilitatea acesteia. Deși legiuitorul pare a fi transformat excepția de nelegalitate într-o simplă excepție/apărare de fond, restul aspectelor, inclusiv cele procedurale, au rămas nemodificate, lipsesc ajustările necesare, iar posibilitatea de invocare a unei astfel de excepții în orice fază procesuală poate duce pe de o parte, în final, la un dezechilibru procesual între părți, iar pe de altă parte la probleme procedurale nesoluționate legal.

Este o omisiune legislativă, care nu are cum să fie substituită fără a se adăuga la lege.

Curtea constată că, în ceea ce privește admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prin prisma prevederilor art. 519 C. pr. civ. trebuie verificat dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de acest articol în vederea sesizării instanței supreme cu această problemă.

Conform acestor prevederi, dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Astfel, este evident că, fiind vorba despre un complet al unei curți de apel, care este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, sesizarea este admisibilă.

Este de asemenea evident că avem de-a face cu o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea cauzei pe fond – actul administrativ a cărui nelegalitate se invocă care condiționează emiterea autorizației de construire pentru „înlocuire conductă și bransamente gaze

naturale - presiune redusă,, de necesitatea obținerii acordului proprietarilor, astfel că și această condiție este îndeplinită.

Așa cum se arată în sentința recurată, prin adresa nr. 11626/16.052014 pârâtul PCA a respins cererea de emitere a autorizației de construire cu motivarea "Documentația nu poate fi promovată întrucât nu cuprinde toate acordurile solicitate prin certificatul de urbanism nr.107/2014, respectiv acordul proprietarului de rețea de distribuție".

Așa fiind, tribunalul reține că, atât timp cât Certificatul de urbanism nr. 107/2014 nu a fost anulat de o instanță judecătorească, acest act administrativ este în ființă și își produce efectele și se bucură de prezumția de legalitate și temeinicie.

Atâta timp cât legea nu distinge, nu se poate face o distincție între o chestiune de drept material sau o chestiune procedurală controversată, astfel că natura juridică a acestei chestiuni de drept nu poate constitui un impediment în sesizarea instanței supreme.

Rămâne în discuție un aspect legat de „noutatea” acestei chestiuni și de faptul sau cerința ca instanța supremă să nu fi „statuat” asupra ei sau să nu existe un recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Prin Decizia nr. 3/2014 privind examinarea sesizării formulate de Tribunalul Specializat Cluj în Dosarul nr. 15.427/211/2013 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, Înalta Curte a decis în sensul că: „ Fără a absolutiza criteriul vechimii și fără a-l raporta în mod exclusiv la data adoptării actului normativ supus dezbaterii, se apreciază că ceea ce este important sub acest aspect este existența și dezvoltarea unei jurisprudențe continue și constante în această materie.

Este adevărat că noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, dar, în acest din urmă caz, doar dacă o instanță este chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată.

Prin urmare, caracterul de noutate se pierde, pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, iar opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile.,,

Curtea apreciază că este îndeplinită condiția noutății în sensul celor reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție, problema de drept fiind de dată recentă, neputând fi identificate hotărâri pronunțate de instanțele naționale, într-un sens sau altul, cu privire la această chestiune, după modificarea textului art. 4 din L.554/2004, intervenită prin pct. 1 al art. 54 din LEGEA nr. 76 din 24 mai 2012, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 365 din 30 mai 2012.

Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate la data sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Având în vedere aceste aspecte expuse, strict sub aspect procedural, o astfel de sesizare este apreciată ca fiind admisibilă.

Constatând admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate este următorul:

Potrivit art. 4 alin 1,2 din L.554/2004:

„ Excepția de nelegalitate

(1) Legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate.

(2) Instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză. În situația în care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate prin încheiere interlocutorie, aceasta poate fi atacată odată cu fondul.,,

Excepția de nelegalitate este o creație a jurisprudenței, fiind reglementată expres pentru prima dată de art. 4 din Legea nr. 554/2004. Pana la acest moment, controlul legalitatii actelor

autoritatilor publice pe calea incidentala a "exceptiei de ilegalitate" revenea, in lipsa unei dispozitii contrare, instantelor de drept comun.

Prin urmare, Curtea observă că, potrivit traditiei si practicii judiciare din Romania, competenta de a solutiona exceptia de nelegalitate a apartinut instantei investite cu solutionarea litigiului in fond, iar daca exceptia era admisa, actul administrativ era inlaturat din judecarea pricinii.

Chiar si după instituirea unor instante specializate de contencios administrativ (prin Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 122 din 8 noiembrie 1990), judecarea exceptiei de nelegalitate, ca mijloc de aparare, a revenit judecatorului a quo, pe principiul "judecatorul actiunii este si judecatorul exceptiei".

Art. 4 din Legea nr. 554/2004 reglementeaza distinct si pentru prima data institutia exceptiei de nelegalitate si procedura sa specifica.

Art. 4, in redactarea sa originara, prevedea :

"(1) Legalitatea unui act administrativ unilateral poate fi cercetata oricand in cadrul unui proces, pe cale de exceptie, din oficiu sau la cererea partii interesate. In acest caz, instanta, constatand ca de actul administrativ depinde solutionarea litigiului pe fond, va sesiza prin incheiere motivata instanta de contencios administrativ competenta, suspendand cauza.

(2) Instanta de contencios administrativ se pronunta, dupa procedura de urgenta, in sedinta publica, cu citarea partilor.

(3) Solutia instantei de contencios administrativ este supusa recursului, care se declara in 48 de ore de la pronuntare ori de la comunicare si se judeca in 3 zile de la inregistrare, cu citarea partilor prin publicitate.

(4) In cazul in care instanta de contencios administrativ a constatat nelegalitatea actului, instanta in fata careia s-a ridicat exceptia va solutiona cauza, fara a tine seama de actul a carui nelegalitate a fost constatata."

Reforma legislatiei procedurale si noua orientare a Codului de procedura civila s-au reflectat si in materia contenciosului administrativ, astfel ca, prin art. 54 pct. 1 din Legea nr. 76/2012, legiutorul a revenit la solutia traditionala utilizata in materia exceptiei de nelegalitate, renuntand la competenta exclusiva a instantei de contencios administrativ si acordand plenitudine de jurisdicție instantei investite cu solutionarea litigiului in fond, indiferent de gradul si specializarea acesteia.

De altfel, chiar anterior adoptarii Legii nr. 76/2012, dar in considerarea aceluiasi deziderat al solutionarii cu celeritate a cauzelor, legiutorul, prin art. VII din Legea nr. 202/2010 privind unele masuri pentru accelerarea solutionarii proceselor, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, a indepartat masura suspendarii cauzei pe timpul solutionarii exceptiei de nelegalitate in ipoteza in care instanta in fata careia s-a ridicat exceptia de nelegalitate este instanta de contencios administrativ competenta sa o solutioneze si atunci cand exceptia de nelegalitate a fost invocata in cauze penale.

Curtea observa ca prin conferirea plenitudinii de jurisdicție asupra exceptiei de nelegalitate a instantelor de drept comun se urmărește, intr-o maniera mai eficienta, realizarea dreptului la solutionarea cauzelor intr-un termen rezonabil, drept consacrat de art. 21 alin. (3) din Constitutie.

Astfel, asa cum se acorda oricarei instante competenta de judecata asupra oricarei altei exceptii sau oricarui altui incident procedural, indiferent de specializarea sa, exclusiv in considerarea calitatii sale de judecator a quo, tot astfel partea nemultumita de solutia pronuntata asupra exceptiei de nelegalitate poate formula cale de atac, beneficiind, in final, de judecata instantei judecatoresti superioare in grad.

Practic, exceptia de nelegalitate apare ca fiind transformată intr-un mijloc de aparare comun, solutie care nu poate conduce decât la concluzia că ea poate fi invocată pentru prima dată oricând, inclusiv în căile de atac, în speță în recurs.

Deși sintagma „instanța investită cu fondul litigiului, și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate" pare a contrazice prevederile din alin. 1 „oricând în cadrul unui proces", Curtea apreciază că prevederile alin. 2 din art. 4 al L.554/2004 nu limitează doar la etapa judecării pe fond a cauzei, în fața primei instanțe, posibilitatea de a se invoca o excepție de nelegalitate.

O altfel de interpretare ar fi incompatibilă cu celelalte prevederi ale Legii contenciosului administrativ, adică:

- pe de o parte, este incompatibilă cu art. 4 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, care prevăd expresis verbis că excepția poate fi invocată oricând în cadrul unui proces;

- pe de altă parte, este incompatibilă cu art. 20 alin. 3 din Legea nr. 554/2004, care prevăd obligația instanței de recurs de a „rejudeca litigiul în fond”, în complet de recurs.

Mai mult, ori de câte ori legiuitorul a dorit să evidențieze prima etapă a judecării, excluzând căile de atac, a folosit sintagma prima instanță, iar nu instanța de fond (a se vedea art. 94 pct. 1, 95 pct. 1, 96 pct. 1, 213 NCPC).

Pe de altă parte, raportat la prevederile art. 20 alin. 3 din L.554/2004, de vreme ce instanța de recurs are posibilitatea să „rejudece litigiul în fond”, în mod evident, ea poate fi considerată o instanță „investită cu fondul litigiului” (prin însăși cererea de recurs, prin care se solicită casarea sentinței primei instanțe), în fața căreia, deci, să poată fi ridicată, ipotetic vorbind, excepția de nelegalitate.

În contextul evocat, constatând că sunt îndeplinite dispozițiile art. 519 NC. pr.civ., Curtea va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept analizată, respectiv dacă textul art. 4 din Legea nr. 554/2004 permite invocarea unei excepții de nelegalitate direct în recurs sau dacă textul art. 4 din Legea nr. 554/2004 conține o limitare, restricție raportat la momentul la care se poate invoca excepția de nelegalitate, iar raportat la dispozițiile art. 520 NC. pr.civ. va dispune suspendarea prezentului litigiu până la pronunțarea hotărârii prealabile cu privire la dezlegarea chestiunii de drept cu care Înalta Curte de Casație și Justiție va fi sesizată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă textul art. 4 din Legea nr. 554/2004 permite invocarea unei excepții de nelegalitate direct în recurs sau dacă textul art. 4 din Legea nr. 554/2004 conține o limitare, restricție raportat la momentul la care se poate invoca excepția de nelegalitate,,

Suspendă judecarea cauzei în temeiul art. 520 al. 2 NC. pr.civ. și trimite dosarul spre păstrare Serviciului Arhivă al instanței, până la pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea chestiunii de drept cu care Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată.

Pronunțată în ședința publică din data de 17.02.2016.

PREȘEDINTE,

JUDECĂTOR,

JUDECĂTOR,

GREFIER

Suspendă judecarea cauzei în temeiul dispozițiilor art. 520 al. 2 NC. pr.civ.

Red. / Tehn. ...
Judecător fond: ...